

Veelgestelde vragen over telefoonkredieten

Op 13 juni 2014 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat een telefoonabonnement in combinatie met een mobiele telefoon die in termijnen moet worden afbetaald, is aan te merken als krediet. Dit betekent dat de regels voor kredietverlening uit de Wet op het financieel toezicht (Wft) hierop van toepassing zijn. Dit is overeenkomstig de Europese richtlijn (Richtlijn 2008/48/EG).

De telecomsector heeft van de Tweede Kamer bij motie van het lid Aukje de Vries (34 198 nr 16) de gelegenheid gekregen om te komen een gedragscode en te onderzoeken of op grond van deze gedragscode een vrijstelling van de regels voor kredietverlening uit de Wet op het financieel toezicht (Wft) mogelijk is. In een brief van 12 april van de minister van Financiën aan de Tweede Kamer laat de minister weten dat het overleg met de telecomsector geen gedragscode heeft opgeleverd, die kan leiden tot de verlening van een vrijstelling. Dit betekent dat de Wft van toepassing blijft en de AFM, voor zover nodig, zal kunnen gaan aansturen op de naleving deze regels

[Zie ook ons nieuwsbericht van 12 april 2016](#)

1. Waarom houdt de AFM toezicht op mobiele telefoons?

Mobiele telefoons worden vaak in combinatie met een telefoonabonnement aangeboden voor een vaste prijs per maand. De looptijd is meestal 12 of 24 maanden. Dit betekent dat de kosten van de mobiele telefoon in deze periode worden afbetaald. Koop op afbetaling is een vorm van krediet. Bij het aangaan van een dergelijke kredietovereenkomst moeten de consumenten worden beschermd door de eisen, die daarvoor in de Wet op het financieel toezicht (Wft) zijn opgenomen

2. Waarom moeten consumenten worden beschermd bij de koop van mobiele telefoons?

De prijs van een mobiele telefoon is de afgelopen jaren flink gestegen. Dit heeft ertoe geleid dat met name veel jongeren in problematische schulden zijn gekomen. Dit blijkt uit meerdere onderzoeken. Doordat deze vorm van kredietverlening (koop op afbetaling van de mobiele telefoon) onder toezicht van de AFM valt, zijn er regels van toepassing, die de consument beschermen. Als een consument de mobiele telefoon in meerdere termijnen wil betalen moet bij een telefoon van meer dan 250 euro onder meer informatie worden ingewonnen bij de consument over zijn of haar inkomen. Ook wordt er gekeken of de consument al schulden heeft. Hierdoor kan kredietverlening op een meer verantwoorde wijze plaatsvinden en houdt de consument na het betalen van de maandelijkse kosten van de mobiele telefoon in principe voldoende geld over om in zijn of haar levensonderhoud te voorzien.

3. Houdt de AFM ook toezicht op telefoonabonnementen?

Nee, de Wft is niet van toepassing op telefoonabonnementen (de aansluiting en toegang tot het mobiele netwerk), wanneer daarin niet de afbetaling van de mobiele telefoon versleuteld zit. Telefoonabonnementen vallen wel onder toezicht van de Autoriteit Consument en Markt.

4. Wanneer valt het sluiten van een overeenkomst voor een mobiele telefoon onder toezicht?

Aanbieders van telefoonabonnementen die een abonnement aanbieden in combinatie met een mobiele telefoon, die in meer dan drie maandelijkse termijnen dient te worden afbetaald, moeten een vergunning aanvragen bij de AFM. De Wft is niet van toepassing als de mobiele telefoon direct wordt betaald. Er is dan immers geen sprake van krediet.

Ook als de telefoon binnen drie maanden wordt betaald is de Wft niet van toepassing.

5. Valt ook het bemiddelen in telefoonkredieten onder toezicht?

Ook het bemiddelen in kredieten valt onder toezicht. Er zijn meer dan duizend bemiddelaars (hoofddealers en subdealers) in telefoonabonnementen, die deze abonnementen al dan niet in combinatie met een mobiele telefoon op afbetaling verkopen. Het zijn vaak kleine winkels, die telefoonabonnementen naast hun andere assortiment verkopen.

6. Hebben alle (web)winkels dan een vergunning nodig?

Nee, wij verwachten dat bijna alle bemiddelaars (hoofddealers en subdealers) gebruik kunnen maken van een vrijstelling van de vergunningplicht. De voorwaarden om van deze vrijstelling gebruik te kunnen maken zijn:

- Er wordt bemiddeld in telefoonkrediet (krediet voor mobiele telefoons, die worden verkocht namens anderen).
- De looptijd van het krediet is niet langer dan de verwachte economische levensduur van de verschaft mobiele telefoon.
- De bemiddelaar adviseert de consument niet over het krediet voor de mobiele telefoon.
- De bemiddelaar heeft een andere hoofdberoepswerkzaamheid dan bemiddeling in goederenkrediet (zoals krediet voor een mobiele telefoon).

De AFM zal de bemiddelaars uitgebreider informeren over de gevolgen via een informatieblad.

7. Moeten alle medewerkers van een telefoonwinkel over een Wft-diploma beschikken voor het bemiddelen in krediet?

Nee, de diplomaplicht geldt alleen voor klantmedewerkers die zich bezighouden met adviseren over het krediet. Als wordt gekozen om niet te adviseren over het krediet hoeven de medewerkers dus geen Wft-diploma te hebben. Zij moeten wel algemene kennis hebben van het proces.

8. Wat verandert er voor de klant die een mobiele telefoon op krediet aanschaft?

De Wft is er ter bescherming van de consument. Zo mogen reclame-uitingen van telecomaandbieders niet (meer) misleidend zijn (er mag niet worden geadverteerd met 'gratis' mobiele telefoon) en moet de klant worden geïnformeerd over het telefoonkrediet en de kosten. De consument merkt dit doordat de kosten voor het krediet voor de mobiele telefoon apart vermeld moeten worden. De prijzen van mobiele telefoons met en zonder abonnement worden hierdoor beter vergelijkbaar.

Dit betekent echter niet, dat er niets gaat veranderen voor de consument. Als de mobiele telefoon niet direct wordt betaald of niet binnen 3 maanden zonder extra kosten wordt afgelost, kan hij geconfronteerd worden met vragen over zijn inkomen en woonlasten (bij telefoons vanaf 250 euro).

9. Wanneer moet ik als consument gegevens over mijn inkomen en woonlasten verstrekken

Indien consumenten hun mobiele telefoon direct betalen, hoeven zij geen gegevens over hun inkomen of woonlasten op te geven. Dit geldt ook voor mobiele telefoon onder 250 euro, die in (12 of 24) termijnen wordt afgelost. In dat geval wordt wel gevraagd of u de maandelijkse kosten van de mobiele telefoon kunt betalen. Bij telefoons op afbetaling van meer dan 250 euro zal de aanbieder van de mobiele telefoon vragen om gegevens over uw inkomen en woonlasten.

10. Waarom moet ik als consument gegevens over mijn inkomen en woonlasten verstrekken?

Om te voorkomen dat consumenten in problematische schulden komen, wordt bij kredietverstrekking vastgesteld of de lening kan worden terugbetaald zonder dat de lener te weinig geld overhoudt om van te leven. Uit onderzoek blijkt dat veel jongeren problematische schulden hebben, die onder meer worden veroorzaakt door de rekening van de mobiele telefoon.

11. Hoe wordt vastgesteld dat ik verantwoord kan lenen voor de mobiele telefoon?

Bij mobiele telefoons op afbetaling met een prijs onder de 250 euro wordt alleen aan de consument gevraagd of hij beseft dat hij een lening aangaat en gevraagd of hij de kosten voor rente en aflossing die de aanbieder van het telefoonkrediet moet vermelden, kan betalen. Bij kredieten van meer dan 250 euro dient de aanbieder vast te stellen of de consument dit bedrag verantwoord kan lenen zonder in de financiële problemen te komen. De aanbieder van het krediet zal de consument daarom vragen naar zijn of haar inkomen, de woonlasten en naar bestaande leningen. Op basis van deze gegevens wordt vastgesteld of de betrokken consument voldoende geld overhoudt om van te leven (deze bedragen worden objectief vastgesteld op basis van gegevens van het NIBUD).

12. Worden telefoonkredieten geregistreerd bij het BKR?

Telefoonkredieten vanaf 250 euro worden geregistreerd bij het BKR of bij een alternatief stelsel van kredietregistratie (zoals Preventel). Kredietverstrekkers kunnen daar opvragen hoeveel een consument al eerder heeft geleend. Zo kunnen zij vaststellen of een nieuw krediet verantwoord kan worden verstrekt.